

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Fgyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
— reklamációk és —
előfizetési pénzek küldendők
— Maros-Vásárhely —
Szentgyörgy utca 9. szám.
— ev. ref. lelkészi lakás. —

A szülőkhöz.

Erdélyi református egyházkerületünkben ez az időszak az, a mely alatt a konfirmációra való előkészület kezdetét veszi. Nagy jelentőségű mozzanat ez a hívek életében azért, mert a szülők a konfirmációkor azon a ponton látják féltve nevelt, az élet viharaitól óvott gyermekeiket, a mely előbb-utóbb kivezet az életbe. De nemcsak. Maguk a felserdült gyermekek, református anyaszentegyházunk reménységei minden külső kényszer nélkül, egyedül az isteni igazságokat megismerő Szentlélek sugalata által vezérelve tesznek vallomást arról, hogy a mi vallásunk, a Jézus Krisztus vallása, s e vallomást esküvel pecsételvén meg: tesznek fogadást arról is, hogy élő hitük, buzgóságuk, becsületességük teljes mértékével fogják emelni ref. anyaszentegyházunknak érdekeit, szolgálni, gyámolítani, szeretni! És végül, nagy jelentőségű a konfirmáció a gyülekezeti életre, mert az által folyton új és új lelkek jegyeztetvén el számára: az ünnepi alkalom komoly fensége, megnemesítő, hogy úgy mondjam megszentelő; hatása pedig az egyháziasság és az erőteljes egyháztársadalmi élet forrása.

Ezért emeljük fel olvasóink és legkivált a szülők előtt szavunkat, a konfirmáció érdekében hívva fel figyelmüket.

Sajnos, hogy nagy okunk van rá! Mert sok szülő elhanyagolja s ügyet sem vet arra, hogy gyermeke a maga idején konfirmáljon, vagy elnézi, hogy ezt a szent kötelességet csak immel ámmal teljesítse. Különösen a városi nagyobb gyülekezetek szülő-tagjai ellen lehet sok panaszunk, a kik közül nem egy egész szemérmetlenül hirdeti a konfirmáció felesleges voltát s mételyezi meg a romlatlan gyermeki szív Isten után vágyódó, s az Úr Jézussal egyesülni törekvő vallásos indulatát.

Ezért fordulunk a szülőkhöz. Kérve-kérjük őket, ne feledkezzenek meg azokról a szent kötelességekről melyeket Isten elébük szabott s a melyek nemcsak abból állanak, hogy gyermekeik földi javairól, előmenetelükről s a világ szerint való boldogulásukról gondoskodjanak, hanem egyttal és főként abban: hogy istenfélő, vallásos lelkületű, a mi evangéliumi szent hitünkben megerősödött emberekké neveljék az ő drágaságaikat. Ennek alkalma a konfirmáció, a mely úgy a reá való előkészületben, mint tartalmában minden gyermekre nemesítő hatása kell legyen.

Hány esetben tudnám felmutatni a konfirmációra való előkészület áldását, midőn egy-egy ilyen szófogadatlan, rossz példaadást követve romlott lelkületű, vallástalan, léha gyer-

mezből engedelmes, szófogadó, istenfélő ifjút nevelt, a kinek későbbi egész férfiúi élete, a nemesért, a szépért és igazért való küzdelemben telt le.

De nem hozok fel erre való példákat, hanem arra kérek mindenkit, hogy emlékezzék vissza a maga életének amaz időszakára, a melyben konfirmált. Emlékezzék vissza ártatlan szive fogadástételére: „hiszem és vallom“, „igérem és fogadom“. Emlékezzék a mikor a gyülekezet színe előtt felhangzott az áhitattal telt ének: „szent hitünkről vallást tettünk“. Emlékezzék vissza arra a megindult lelkiállapatra, mikor először részesült az Úr Jézus Krisztus szent testének és vérének jegyeiben. Jusson eszébe az, a mit oktató lelkipásztora az evangéliumból néki vezérfonalul adott: „légy hű mindhálálig“ . . . És emlékezzék meg arról, hogy később, az életnek megpróbáltatásai, vészei, viharai között: reményeinek forrása vajjon nem az a vallásos hit volt-e, a melyben a konfirmáció alkalmából megerősödött?

Isten mindnyájunkat előhív a számadásra. A szülőket is. Számon kéri tőlük, hogy eleget tettek-e gyermekeikkel szemben való vallásos kötelességeiknek? Vajha egyetlenegy református édes apa vagy anya ne találna kárhoztatást, minden szülő nyugodtan szólhatna: „ime Atyám! azok közül a kiket reám bízál egy is el nem veszett.“ Bár így lenne!

Tóthfalusi József.

A fejedelemasszony kertje.

Egyik esztendőn fenn jártam a Rákóczy család birodalmában. Legyőzhetetlen vágy vitt oda, hogy lássam a tájéket, a hol a mi dicsőséges nagyasszonyunk ifjúsága nyílt; találjak legalább egy göröngyöt, a min megérezem lába nyomát. Annak a vidéknek meleg nap-sugara, szépséges, szemigéző képe plántálta lelkébe azt a derült életfelfogást, a mit földi napjai fogytáig, még a meglátogatók keserű idején is megőrzött, a megnyugvást Isten akaratán, bizodalmat bölcsességében. Hiszen, ha suhogott felette a csapások ostora, csak ki kellett tekintenie a pataki vár sarokszobájából, a honnan egyszerre láthatta a messzeségbe kigyózó, szőlőkoszoruzta Hegyalját s a Bodrog-öntözte arany kalászu síkföldet, egyszerre megvigasztalódott. „Az én Istenem nem üldöz engem, csak hitemet próbálja;

ideig óráig dorgál, azután szeretetébe fogad s szívárványt sző a felhők közé.“ Magam is éreztem, hogy más levegő fog körül azon a földön; mintha sok titok zára lehullt volna előttem, láttam volna Isten gondviselésének csodás útjaít, melyek a keresztviselések árvizén át idvességre visznek. Csak épen a csipkebokor lángja nem villant szemembe s nem hangzott a szó: oldd meg sarudat! De lelkemben távoztamkor a fenkölt tiszta érzések egész világát hoztam el onnét.

A Tisza, Hernád, Sajó és Bodrog vidéke volt a Rákóczy-család fészke, a „birodalomnak“ magva, derék része. Bizony, a Rákóczy uradalmak gazdag során nem bezézgető nagyítás a birodalom név. Rákóczy Ferencz, az utolsó fejedelem korában egy millió kétszáz ezer holdnyi területet foglalt el s Zrinyi Ilona, midőn számkivetésben élő férje után bujdosott, Ledniczétől és Rovnyétól fogva a (Vág völgyén, Illava és Bitse között) Rózsahegyen, Kassán át egész Munkácsig minden napszállatkor saját udvarházában hajthatta fejét pihe-nőre. Ha ezt a sok uradalmat megszámlálhatatlan falujával egymás mellé képzelnök, akkora herczegség kerekednék belőle, mint Pest vármegye. E rengeteg vagyon nagyobbbrészt Rákóczy György és Lorántffy Zsuzsánna idejében s az ő dolgos, takarékos gazdálkodásuk révén került a család birtokába. Patakot, Ónodot Lorántffy Mihály uramtól, édes atyjától örökölte Zsuzsánna a hozzájuk tartozó falvakkal együtt. E két várban érett a gyenge sarju leányka hajadonná. Ónod mellett a Gömör hegyei közül iramló Sajó könyököt vet s ez a könyök ép egyik erőssége volt Vég-Ónod várának. Ez a vár szolgált oltalmul az isten-áldotta földmunkás népének az egi és szolnoki basák martalócz portyázói ellen. S innen a várfalokról sokszor elmerengett a két Lorántffy-leány a mezőségen s el-elmulatozott a végek változatos életén. Akárhányszor látták, mint verik vissza a kopjaviselő ónodi vitézek az orozva támadó ellenséget s a kisasszonyok kertjében szegfü, rózsató is termett a leghösebbek harczí süvege mellé.

Legkedvesebb otthonuk azonban Sárospatak volt, a bodrogsparti vár s a lábánál elterülő kert. A kastély is, kert is ujszerű ruhába öltözött azóta, bár képükön itt ott megelevenül a régi vonás. Hajh, a sasfészket idegen veréb lakja mostan. A pataki várat s kertjét annyira szerette Lorántffy Zsuzsánna, hogy bár Szerencsre ment férjhez, a hol szintén volt módja a kerti életben, addig-addig noszogatta, kérte férjét, hogy pár esztendő multán visszaköltöztek Sárospatakra, a „gazdaasszony“ birtokára. Gyermekeik is itt születtek s Szerencset, mint családi temetőt, inkább kegyeletből látogatták. (A fejedelem atyja, Zsigmond ott nyugszik a szerencsi ref. templom alatt s ugyanott mutogatnak egy úrasztal terítőt, mely a fejedelemasszony keze munkája). Patakra később Erdélyből is örömet kijárt, nemcsak felüldülni, megpihenni a kormányzás gondjai-

tól távol, hanem egzsersmind újra végig álmodni fiju-sága arany idejét. Van e boldog nagyanya, aki nem szeretne járni azon a földön, mely menyasszony ábrándjainak tanuja volt. sóhajait hallott? Rákóczyné kegyelettel őrizte kertjének minden zegét zugát, a messzeségből is gondot viselt virágaira s hirtudta nélkül nem eshetett le egy száradó ág öreg fáiról. A fejedelem, a kinek gyengéd érező szive felesége előtt tárult fel, egész gazdagságában csak tisztelni tudta hű élettársának e szenvedélyét. Meghitt óráikon, még akkor is, a midőn már a gyermeknevelés fárasztó munkája foglalta le figyelmök s idejük nagyobb részét, föl-fölbukkant a pataki kert, róla beszélgettek s rá-gondolva összemosolyogtak. Rákóczy 1641 ben Patakon jártában nyomban megérkezése után hirt adott ne-jének, hogy talált mindent. „Házadat, kertedet ugyan tegnap megjártam, de még eddig az kertben igen ke-veset munkálkodtak; az szőlőhegy is fedve vagyon, ha az Uristen jó időt szolgáltat, hozzá lo-gatok az héten“.

Már e levéltöredékből is látszik, hogy Rákóczyné kertje nem csupán diszkert volt, pompás virágágyak-kal, ide-oda kanyargó ösvényekkel, árnyékvető, sátoros fákkal, hanem egzsersmind házikert, a melyben te-kintélyes rész jutott a konyhai veteményeknek s a megrakott ágaival földig hajló gyümölcsösnek. A mint nőtt vállain az élet terhe, egyre több szeretettel for-dult kertjének hasznos plántái felé, bár virágaitól sohasem, élete őszén sem bucsúzott el végkép. A „gazdasszony“ nem virágaira volt büszke, hanem arra, hogy kertjében mindenből a legnemesebb, a legkiválóbb fajta termett s néha hetekkel előbb, mint máshol. Ilyenkor a legelső érett gyümölcsöt, p. o. a remek pomagranátot, szinte ünnepnap szertartással szakította le, de maga, a ki legtöbbet fáradt, törődött érte, be-érte nézésével. Érintetlenül küldte megbízható embe-rével férje után, aki valahol az alsó végeken vagy később a felvidéken táborozott. A fejedelem azután megírta haza, hogy mindenki odalett a csodálkozástól a gyönyörű gyümölcs láttára s a szép ajándékot fá-czánnal s egyéb vaddal viszonzta, a mit a „gazd-asszony“ nagyon kedvelt. Fiait is korán rászoktatta, hogy az első zsenget ne maguk fogyaszták el, mert az csak torkos hüröket költené, hanem adják valakinek ajándékba, a kit szeretnek s a ki szívökhöz közel áll. Ez a tanítás nem hullott köves helyre, a két Rákóczy-fiú versenyezve küldte két öreg szülőjének, ha valami ritkaságra, izletes falatra akadt.

Lorántfy Zsuzsánna kertészkedő kedve nagyon tiszteletreméltó jelenség abban a korban, a mikor a főúri hölgyek jórésze inkább solymászott és vadat üzött, esetleg kalandok után járt. A szelidebb termé-szetüek gombát szedgettek vagy halászgattak az erdei patakok mentén. Rákóczyné a vadászat izgalmait ke-rülte s talán a horgászat is csak fiatalabb éveiben

találta mulatságnak Igazi szenvedélye a kertészet volt, a természet hasznosítása és nemesítése. Mint gondos anya, aki ezer aggodalom közt virrasztott gyermekei betegágyánál, valószínűleg kihasított kertjében egy kis sarkot a gyógyítófüvek számára; magaszáritotta-főzte orvossággal gyógyította kis csemetéit. Eleinte drága pénzen Morvaországból hozatott tanult kertészeket, később azonban saját jobbágyaival belső cselédeivel mívelte a kertjét. Ura mindenben kezére járt, ember, igavonó száz számra várta parancsát. Egy ízben azt írta a fejedelem egyik tisztartójának: „Az gazdasszony ha miből parancsol, azt magunkénál is inkább be igyekezd teljesíteni; bizony könnyebben szenvedem, ha a mi akaratumk mulik el, mint az övé“.

Ilyen volt ez a nagy asszony a mindennapi viszonyok között. Az élet prózájában is talált fenséges lelke költészetet, a mi nélkül élni nem tudott. Nekem — harmadfél század távolságán át — úgy tetszik, mintha az ő kertészkedése gyermeknevelő munkájának mása, jelképe volna. Itt is, ott is a gyom irtásán fáradt; itt is, ott is hasznos növényt ültetett a gondosan finomra porhanyított földbe. Csalódás, öröm vegyest jutalmazta mind a két munkáját s a csüggedetlen kitartásért a csak nagyoknak járó hódolat illeti emlékét. Életéből megtanulhatjuk, hogy egy igazán keresztyén, az evan-gelium szellemétől áthatott nőnek élete a legtökéle-tesebb harmónia. Nem csupán munkája egzsersmind gyönyörűség, hanem felejtkezése, mulatsága is számtalan áldás forrása.

Kovács Sándor.

VASÁRNAP.

Az Úr napján szent harangszó
S zsolozsma száll szélyel,
Megtelik a kicsiny templom
Hívők seregével.
Az orgona bűgő szava
Szívüket átjárja
És az Úrnak intéseit
Áhitattal várja.

Halvány arczczal, lelkesülten
Szól az ifju lelkész,
Áhitattal, alázattal
Az egekre felnéz,
Sohajában fohász lebben
Remegő ajkáról
Áldás, erő, vigasztalás
Száll föl imájából.

Szól a néphez: Oh emberek
Tudtok imádkozni?

— S átszellemült szemeivel
Szívekbe vél látni! . . . —
A közönség közönyösen
Hidegen néz vissza!
— Elvesztett sok reményünket
Nem hozza az vissza! . . .

Oh emberek — így folytatja —
Üres a szívetek
Hogyha ti egy csapástól is
Mindjárt elcsüggedtek.
Jöjjetek a Golgothára! . . .
S tanuljatok hinni;
Tanuljatok imádkozni
És Istenben bizni!

Nézzétek a megfeszített
Istenfia arcát —
Hogy enyhíti áhítatban
Öldöklő fájdalmát.
Ne feledjétek el soha
A mit ígért nektek:
Kérjétek mert megadatik
És boldogok lesztek.

Csiszár Mariska.

Isten ígéje.

Virágvasárnap öröme.

Máté XXI. 9 Légy segítségül Isten a Dávid fiának! Áldott legyen, aki jött az Urnak nevében! Légy segítségül Isten ki vagy a magasságban.

Idegen hangok e földön! Mintha a karácsony angyalseregének szózata szállna emberi ajkáról az ég felé, és mintha az ég újra megnyilana csak azért, hogy magába vegye azt a szívet-lelket egészen elbűvölő kiáltást, mely Jeruzsálem utcáin fel felhangzik a Mesterért ujjongó nép ajkáról.

Vajjon mi hogy állanánk a sokaság között? Lenne e közöttünk csak egy is, aki felső ruháját levetné? A levallásosabb nő közülünk oda adná-e a kezében tartott virágját, hogy utját behintse a menny királyának? A világi, ki unalmában keresi fel templomainkat, megkoczkáztatna egy leereszkedő kendőlobogtatást, azért, hogy a lelkek Üdvözítőjét köszöntse? A rideg üzletember, kinek könyvei határán túl megszűnik az élet, nincs érdeke: elhagyná-e irodáját egy percze, csak azért, hogy szavával erősítse az ujjongást, mi a Krisztus felé árad? — Én úgy látom, hogy közülünk sokan hiányzanának a tömegből, nem a királyok és előkelők biboros ruháján lépne a szent város falai közé az Üdvözítő, hanem a szegény emberek kopott darócza lenne csak az a csillogás, mely utján kísérné,

a virágok jó része pedig azoknak a szomorú szíveknek adományából kerülne ki, kik kedveseik nyugvó helyét szándékoztak felkeresni, — az ujjongó tömeg pedig inkább az élet és világ nyomorúságát panaszolná el kesergő szóval az Üdvözítőnek — sem mint lélektől lelkedzett örömmel kiáltson: „*Légy segítségül Isten a Dávid fiának! Áldott legyen, aki jött az Urnak nevében! Légy segítségül Isten a magasságban!*”

Kevesek — öröme e nap — de hogy mindenkinek igaz öröme lehessen: az a titok a Virágvasárnap öröme. Nekünk is örömnepünk kell hogy legyen e nap és mi is várjuk és fogadjuk a mi Megváltónkat, még nagyobb diszszel, mint egykor Jeruzsálem, még lángolóbb szeretettel, mint a szent város népe, ha valóságban oda állunk követői közé.

Ennek a bevonulásnak nem egy város népe örvend lélekben, hanem az egész világ. Nem ruhával terítjük be a Mester lábai előtt az utat, hanem szívünk érzéseit visszük elé, hogy uralkodjon felettünk. Nem könnyen fonnyadó virággal fejezzük ki odaadó ragaszkodásunkat, hanem lelkünknek hitünk által vezérelt nemes cselekedeteivel, ami igazakká térsen és nem a torzsalkodó igyekvés vérével a Mesterhez, mintha a farizeusoktól tanultunk volna, hanem ama mennyei szeretet, ami erősebb, mint a halál.

* * *

Egy híres predikátor azt a kérdést veti fel hallgatói előtt mi lenne, ha az emberek egy napon megcserélnék arcukkal szívüket? És látnók, hogy itt jár közöttünk a tömérdek emberi indulat, ami egészen beszenyez? Akkor egészen megborzadna az ember az embertől. De, ha lelkünkbe olyan diadallal vonulna be a Krisztus, mint egykor Jeruzsálembe: mert akkor örülne csak az ember társainak. Mindenki csak jó, csak igaz, csak becsületes lenne, de mindezek felett, mint királyi korona úgy ragyogna az az igazság: én a Krisztusé vagyok.

Ha ezt megértenők — és megtennők, közöttünk is akadna ember elég, ki felsőruháját levetné a Mester útjára, még a legkényesebb delnő is örömmel áldozná utolsó szál virágját is a Krisztus dicsőségére, — a világiak is örömmel csatlakoznának a Krisztus követőinek csoportjához az üzletember is letenné, a rideg számok könyvét és kezet fognánk mindannyian hogy a mi üdvösségünkre — hozzánk is eljőjön a Krisztus és örvéndenénk akár csak Jeruzsálem népe az ő elérkezten. — Ez a virágvasárnap lesz az igaz ünnep! — Oh akkor elül a panasz az emberek ajkán — megszűnik az emberi szíveket hasogató tömérdek fájdalom is: mindenki egy szívet, egy lélekkel fogja imádkozni: *Légy segítségül Isten a Dávid fiának! Áldott legyen aki jött az Urnak nevében! Légy segítségül Isten a magasságban.* És megnyilik az ég újra, hogy menyországgá váljon a föld is mindörökre.

Osváth Lajos.

Rákóczi.

Minden magyar ember szívét kimondhatatlan lelkesedés hatja át a Rákóczi hallatára. Ugy zenéje, mint szövege azon műalkotások közül való, a melyek egyúttal a vallásos érzés felköltésére is alkalmasak. Édes hazánk és szeretett nemzetünk e nehéz napjaiban, buzgó imádságként szálljon el e gyönyörű kép látásán, ajkunkról, szívünkől: Isten adj hazánk felett, tiszta kéklő szép eget! . . .

A kép egyébiránt Greguss Imre kiváló történeti festő műve, s éppen II Rákóczi Ferenczet tünteti fel, lengyelországi menedék helyén, a felkelt magyarság küldötteivel Esze Tamással és Kissel, a kik azért jöttek hozzá, hogy rábirják a felkelés élére. Rákóczi és a küldöttek is láthatólag elmerengve hallgatják a közvetlen mellettük játszó zenészek lelkesítő indulóját.

Jeruzsálem siró leányai.

Irta: Tróznér Lajos.

Ők azonban az egyház és az állam törvényeivel mit sem törődve, csak szívök törvényeire, sugallataira hallgattak s érző szívök legszebb virágait a részvétet és szeretetet rakták le hodolatuk jeléül az Úr lábaihoz, hogy enyhítsék ez által szenvedéseit.

A nő minden időben és minden korban rokonszenvével, szeretetével vigasztalója volt az élet keresztje hordozójának. Nincs is az emberi szívnek magasztosabb és szentebb kötelessége, mint együtt érezni a bánkodókkal, résztvevő szívvel lenni a szerencsétlenek iránt s a rokonszenves szív melegét árasztani mindazokra, kiknek szükségök van reá. Kétségkívül Jézusnak is jól esik a nők rokonszenvének és szeretetének ezen megnyilvánulása, de az Úr ezen fájdalmas pillanatokban, még a halálra vezető uton is magával és szenvedéseivel mit sem törődve, az isteni kegyelem jótékony sugaraival mások szívét ápolja, melengeti; isteni hivatását a legnagyobb lelki csüggedésben sem feledi, hogy felkeresse és megtartsa a mi elveszetti. És habár szívesen veszi tőlük a súlyos megpróbáltatások utolsó óráiban a szeretetet, de szíve elszomorodik azok jövő sorsa felett s így szól hozzájuk: „Jeruzsálem leányai ne sirjatok én rajtam, hanem magatokon sirjatok és a ti magzataitokon“. Az Úr ugyanis midőn isteni hivatását elkezdette s midőn bejárta Galilea halmait és völgyeit, ezen szavakkal hívta fel a zsidókat megtérésre: „Betölt az idő és elközelített Istennek országa, térjete meg és higgyetek az evangéliumnak“. A zsidó nép azonban bezárta füleit a hívó szózat előtt s Jézust halálra kereste. Ezért mondja az Úr Jeruzsálem leányainak, hogy sirassák önmagukat és bűnös voltuk felett hullassák a bűnbánat könnyeit.

Szép és nemes cselekedet mindenestre mások keresztjén könnyíteni, de ugyanakkor ne ámítsuk magunkat azzal, hogy magunknak nincs szükségünk a megbánás könyeire, mások könnyörületére s ne gondoljuk, hogy a mi keresztünket mások leveszik rólunk, vagy mások imája, küzbenjárása által leveszi maga az Úr.

Oh az Úr lelki szemei előtt már ott lebegett Jeruzsálem szomorú sorsa, midőn virágvasárnapon a nép hozsánnája és zugó éljen kiáltásai között megállt és sirt. Látta előre a bekövetkezendő nagy napokat; látta a szent város elpusztulását, látta mint tombol az ellenség az elfoglalt kapuk felett diadal-mámorában, látta mint omlik össze Jeruzsálem fényes temploma. Hallotta a római legiók csatakiáltásait, hallotta mint verik vissza Judea halmait, bérceit a földön futó, hazátlan zsidó nép jajveszekelését. Képzeteinek ezen szomorú rajza, ihletett lelkének ezen jövő látomása csalta volt szemébe azon a napon a könnyeket. E látomás újból feltűnt most előtte, de most még

sötétebb, még borzasztóbb képben állott képzeletében. A római birodalom ereje, izrael iszonyatos vétke, melylyel őt halálra adta; a népnek a Messiás iránt táplált politikai várandósága, az idegen uralom iránti gyűlölet mind inkább felkeltették a római birodalom éberségét s mind inkább felhívták a fenyegető végzetet gonosz fejökre. Ezért sohajtott fel az Úr: „Jeruzsálem, Jeruzsálem, ki megölsz a profétákat és megkövezed azokat, kik tehozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te magzataidat, mikép a tyúk az ő fiait egybegyűjti szárnyai alá és nem akartátok Ime pusztán hagyaték néktek a ti házatok, mivel hogy föl nem ismerted meglátogatásod idejét!

(Folyt. köv.)

Kegyesség útja.

I.

A hirneves Butler püspök halálos ágyán fekve, magához hívatta káplánját, s így szólt hozzá: „Bár egész életemben arra igyekeztem, hogy bünt ne cselekedjem, s erőmtől kitelhetőleg Istennek tetsző életet folytassak, most hogy közeledik az idő, félek a haláltól.“ „Uram“, mondá a káplán, „elfeledte, hogy a Jézus Krisztus a mi Megváltónk“. „Igaz“, volt a válasz, de hogy tudjam, hogy Ő az én Megváltom is“. „Meg vagyon írva — a ki én hozzám jő, semmiképen nem vetem ki.“ „Igaz“, felelé ismét a haldokló „s mily csodálatos, hogy talán ezerszer is olvastam már az Igét, de értéke, élő ereje, reám nézve csak most van e perczen; s most boldogító bizonyosságban halok meg“.

Oh ragadjuk meg mi is, hogy az Úr Jézus a megtestesült Ige, annál a hatalomnál fogva, mely néki adatott, képes megváltani és azután meg is tartani azt, a mit az Ő kezébe tettünk, lelkünket, érdekeinket, jövőnket, mindenünket ama napra, amelyen mindnyájunknak meg kell állani előtte. Boldog az, a ki Ő benne vetette bizodalját!

II.

Egy fiatal leánynak a következő különös álma volt egy éjjel: Utra kellett indulnia s háta, kezei, karjai, tele voltak csomagokkal, úgy hogy csak nagy bajjal tudott mozogni a sok skatulyától, táskától, esernyőtől. Végre szerencsésen beült a vasuti kocsiba, és letörülte homlokáról az izzadságot. Ekkor belépett a kalauz és kérte tőle a jegyet. A leány odaadta, de a kalauz komolyan nézett rá és a fejét csóválta. „Át kell szállnia, nem jó vonatba ült“, „Óh“, kiáltott ijedten a fiatal leány „átszállni, evvel a sok pakkal!“ A kalauz ránézett, s a leánynak feltűnt, hogy szemei csodálatos fényben ragyogtak. „Hagyja itt őket, adja át nekem, és siessen, amott áll az igazi vonat.“ „De hát az édes atyám, a ki még nem szállt be“, suttogá a leány. „Ő is avval a vonattal fog utazni, majd később beszáll.“ A leányka nagy izgatottságban kiszállt a vonatból. Ott állt a másik vonat, mely felé a kalauz mutatott, és — mily csodálatos! — ez volt ráírva: „A mennyei dicsőség felé“. „De hol is vannak

a csomagjaim?” Vagy igaz, hisz azok a kalauznál maradtak, s a leány oly boldog volt, hogy megszabadult tőlük. Cseppet sem sajnálta őket. Boldogan, könnyebbülve és örvendezve ült a másik vonatban.

Nem jelentőségteljes álom e ez? S nem tanulhatunk-e belőle mindnyájan? A rossz vonat, melyen mi magunk akarunk elindulni, s az igazi, melyre az isteni kalauz mutat, — a sok teher, mely megnehezíti utazásunkat, a melytől a mi kedves vezetőnk megszabadít bennünket, — a cél, mely felé az általa vezetett vonat visz, s a biztatás, hogy szereteteink is utánunk jöhetnek, — mindez nem ébreszthet-e bennünk komoly gondolatokat? A kinek füle nagyon a hallásra, hallja!

Egyháztársadalmi élet.

Országos Kálvin Szövetség. Néhány buzgó protestáns férfi kezdeményezéséből a múlt hó 27-én Budapesten a ref. gymnasium nagy termében tartott népes értekezleten megalakult ez új szövetség, amelynek célja a magyar kálvinista egyház híveit a vallásos érzés megerősítése által arra bírni, hogy a szociális kérdésekkel foglalkozva, a társadalmi bajok megszüntetése céljából, együttes munkára szövetkezzenek. Hogy a protestáns közönségnek ezen az egyház keretén kívül, de annak közreműködésével folytatott keresztyén szellemben való nevelése ne csak a fővárosra, hanem egész hazánkra kiterjedjen, célba vette a Kálvin Szövetség, hogy a főleg protestánsok lakta vidéki központokban a budapesti szövetséggel kapcsolatos községi és kerületi szövetségek szerveztessenek. Ezzel az alakulással a magyar kálvinistaság követi a katolikus hazafiakat, kik már előbb megindították a szociális munkát. A nemes versenyből reméljük haszna lesz nemcsak a felekezeteknek, hanem a nemzeti társadalomnak is.

— **Maros-Vásárhely.** Az ev. ref. leányiskolában folyó hó 1-én d. u. 5 órakor tartották meg az utolsó vallásos jellegű felolvasó estélyt, melynek a programját a kollegium ifjusága töltötte be. A műsort Ernster Béla VI. o. t. nyitotta meg szép énekével, aki Nagy J. József ifju zeneköltőnknek egy mély érzéssel írt műdalát adta elő zenekísérettel. (Tompá: A madár fiaihoz.) Az ifju zeneszerző műve szép sikert aratott s általános létszéssel és tapsviharral jutalmazták. Ezután szavaltak Kövendy János és Madaras Árpád VIII. o. tanulók. Szabad előadást tartott Vásárhelyi János VII. o. t., aki bámulatos eloquentiával domborította ki a nőnek, mint nevelőnek magasztos hivatását. A magas színvonalon és tudományos alapon állott előadás teljesen magával ragadta a hallgatóságot. A felolvasó estélyek idei ciklusát Biró András lelkes megható buzdító szavakkal zárta be.

Felkérjük olvasóinkat, hogy minél szélesebb körben terjesszék a „Vasárnapot“

H i r e k.

— **Bibliai olvasó kalauz.** *Béke.* Békesség a földön. Ézs. 11, 1—10. A békesség fejedelme. Ézs. 9, 1—7. Békesség és a kard. Máté 10, 34—39. Nincs békesség. II. Kir. 9, 14—24. Igaz béke. Luk. 14, 25—33. Hamis béke. Jer. 8, 4—11. Hogyan találhatjuk meg a békét? I. Móz. 13, 5—18.

— **Felhívás előfizetésre.** *Az új évnegyed kezdete alkalmából, újból is felkérjük a „Vasárnap“ olvasóit, hogy előfizetéseiket minél előbb rendezni sziveskedjenek. Mutatványszámokat szívesen küldünk. A lap előfizetési díjai: évész évre 4 korona, félévre 2 korona, negyedévre 1 korona.*

— **Ünnepeink.** A közelgő napok egyenes emlékeztetéssel hívják fel mindnyájunkat az ünnep szentelésre. Virágvasárnap, Nagypéntek, Husvét, mint az Úr Jézus Krisztus megváltó erejének kegyelmi tényei szólnak töredelemre, bűnbánatra, ember tisztünknek igaz, hű betöltésére és vallásos kötelességeink betöltésére. Élünk úgy, hogy méltók legyünk ahoz, aki oda adta magát érettünk bűneinknek bocsánatára és megváltásunkra. Csak így lesznek hozzá méltók a mi ünnepszentelésünknek napjai!

— **A vallásos nevelés értéke.** Egy igen előkelő úrnő nagyon mélyen sülyedt s volt barátnői egyik a másik után elfordultak tőle és Deák Ferencz több ellenvetéseikre ilyen formán nyilatkozott: „Igaz, igaz felelé Deák; igazad van hugom! Jeles intézetekben tanult, eszét úgy képezték, ahogy csak lehetséges; de mit használ az, ha — ami egy nőnél fő, — a szív, a kedély parlagon maradt. A nőnél a szivre, a kedély kiképzésére kell a fősulyt fektetni, a jó, a nemes kedélyt csakis a hit világa adhatja meg a nőnek. A nőnek az a vallás, ami a virágnak az illat. Az teszi vonzóvá, nemessé. Az menti meg őket a gonosz dologtól. Ha a nő szívében igazi keresztyén hit él, létezik: úgy rossz szenvedélyek rabja nem lehet. Az igaz vallásosságot be kell oltani már a gyermekek szívébe, mert csak úgy fakadhat fel a kedély tiszta forrása. Ennek gondja persze első sorban az édes anyák kötelessége.“

— **Az ev. ref. egyetemes zsinat** a múlt hó 30 án pár napi tárgyalás után befejezést nyert. Összes munkálatai készen s a királyi szentesítést igénylő törvénytervezet várja azon idő eljövetelét, a melyben az ország ügyei rendes mederbe tereltetvén, kedvező körülmények között lesznek a magyar király jóváhagyása elé terjeszthetők.

— **Hidvégi gróf Mikó Imre emlékezete.** Hidvégi gróf Mikó Imre születésének százados, emlékét hálás

kegyelettel ünnepelte meg a sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely Mikó-Kollégium. Születésnapjának egyszázadik évfordulóján 1905. szeptember 4 én a magyar társadalom hazafias támogatása mellett diszes márvány emléktáblával jelölte meg a nagy alapító szülöházát, Mikes Ármin gróf zabolai kastélyát. 1905. október 18-án pedig iskolai emlékünnepély keretében ujitotta fel alapítójának áldott emlékezetét. E kegyeletes ünnepélyek lefolyásának megörökítése céljából a kollégium előjárósága „Hidvégi gróf Mikó Imre emlékezete“ Sepsiszentgyörgy 1906. 8-ad rétet 44 l. cím alatt diszes emlékkönyvet adott ki, melyben az ünnepélyek leírását következő képek díszítik: 1. Hidvégi gróf Mikó Imre. 2. Gróf Mikes Ármin kastélya Zabolán (Gróf Mikó Imre szülöháza). 3. A zabolai Mikes kastély nyugoti oldala gróf Mikó Imre emléktáblájával. 4. Gróf Mikó Imre emléktáblája a zabolai Mikes kastélyon. 5. Pílanatfelvétel az emlékünnepélyről. 6. Az ev. ref. Székely Mikó-Kollégium. Az emlékfűzet, mely az ünnepélyek leírásán kívül az emléktáblára beérkezett adományokról szóló nyilvános elszámolást is magában foglalja, 50 fillér árban a sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely Mikó-Kollégium igazgatóságánál rendelhető meg. E kegyeletes és diszes emlékkönyvet a nagy közönségnek, magunk részéről is szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Bocskay István emléke.** Ez év, örvendezés esztendeje a magyar nemzetre és elsősorban a magyar ref. egyházra. Most van háromszázadik esztendeje annak, hogy elődeink az evangéliumi vallás szabadsággyakorlatát kivívták és ezzel biztosították édes hazánkban a lelkiismeret szabadság uralmát. Most van háromszázadik esztendeje annak, hogy Bocskay István Erdély és Magyarország fejedelme, a mi reformatus egyházunk örök büszkesége, a bécsi békekötésbe bíratta, hogy e hazában „a vallásnak gyakorlata szabad legyen“ és hogy Magyarország, magyar törvények szerint, magyarok által kormányoztassék. E háromszáz éves évforduló gyönyörű alkalma lesz a nemzeti kegyelet és hála lerovásának. Egyetemes reformatus egyházunk, a közelebbi zsinaton jegyzőkönyvében is megörökíté és elismeré ennek jelentőségét s a konvent utján gondoskodott arról, hogy az egész egyetemes ref. egyház méltó ünnepet szenteljen emlékeztére s ezen kívül, megíratta és kiadta Pokoly József egyházkerületünk kiváló theologiai tanára által Bocskay István életének és a bécsi békének történetét. A derék munka méltatásra nem szorul. De szívünkben örvendünk, hogy kinyilváníthatjuk, miszerint szebb és méltóbb formában ily kis keretben aligha meglehetett volna a feladatot oldani. Igyekezzenek a művet, a melynek ára csekély 20 fillér, minden jó reformatus ember megszerezni. Szerkesztőségünk szívesen megküldi bárkinek, ha a mű árán felül még 4 fillér postaköltséget hozzánk beküld.

Hirek az országból.

— **A béke útján.** Végre valahára a béke útjára tereltetett az ország dolga. Fehérvári miniszterelnök a héten fölkereste Kossuth Ferenczet és Barabás Bélát, s tárgyalt a koalíció többi vezérférfiaival, majd Polónyinak sikerült a Kossuth Ferencz és Fehérváry között folytatott tárgyalás hézagait kitölteni. Kossuth Ferencz és gróf Andrássy Gyula hir szerint meghívást kaptak Bécsbe Ő Felségéhez. A király a kibontakozás alapjául a következő feltételeket szabta: 1. a választásokat kiírják; a király kívánja az általános választói jogot; 2. a választások programjából minden más kérdés s így a nemzeti követelmény is kizárandó; 3. a választások után a többség megcsinálja az általános választói jogról szóló törvényt s ez alapon új választásokat rendelnek el s megkérdik a nemzetet, hogy mit óhajt.

— **Választások kiírása** már csak napok kérdése, s több fővárosi lap értesítése szerint a választások vezetését Kossuth Ferenczre bizza a király. Egész határozottan jelzik, hogy még április 11-ike előtt ki lesznek írva a választások

— **Visszavont rendelet.** Kristóffy belügyminiszter visszavonta mind azon rendeleteit, melyek a gyülekezéseket korlátozták, hir szerint a hírlapok utcai elárusítását tiltó rendeletét is visszavonja, még mielőtt a miniszterségből távozik.

— **Miniszter változás.** Lányi igazságügyminiszter visszavonulását Ő Felsége elfogadta s helyette kinevezett új igazságügyminiszter. Geguss Gusztáv már letette az esküt és elfoglalta hivatalát.

— **Béke.** Örömhirt vizs lapunk szét az országba. Azoknak fáradozása, a kik a király és a nemzet közötti béke létesítésén munkálkodtak, nem volt hiábavaló. A béke megállapított feltételei ezek: 1. a Fehérváry kormány felmentése; 2. a kinevezett főispánok, királyi és kormánybiztosok kártalanítása; 3. a katonai kérdéseknek a mostani választásokból való kikapcsolása; 4. a belügyi kérdésben a status quo ante helyreállítása után a kormánynak szabad kéz engedtetik; 5. a gazdasági kérdés a két kormány által oldandó meg; megegyezés létre nem jötte esetén 1917 után a gazdasági önállóság; 6. az állami szükségletek: adó és ujonczjutalék megszavazása; 7. a megkötött kereskedelmi szerződések ráfifikálása és az új vámtarifa törvénybe iktatása; 8. a mostani kormány programja csak az általános választói jog kérdése; 9. az új parlament meghozza az általános választói jogról szóló törvényt, mely után új választásokat rendelnek el, hogy akarja-e a nemzet a hadsereg magyarságát?

Muzsikálnak.

Vasárnap délután van. Tódul a nép a templomba. Különösen nagy számmal van képviselve a fiatalság s az iskolásgyermek. Feltűnik nekem a hívők e nagy buzgósága, annyival is inkább, mert az előző vasárnapokon kongott a templom az ürességtől; a tiszteletes ur a szószékről panaszkodott a hivek vallásbeli lanyhaságáról. Gondoltam magamban, mégis csak használtak a pirongató szavak. Ime, ma mily szép számmal vagyunk.

Alaposan csalódtam. Nem a tiszteletes ur intő szavai hatották meg őket, hanem tudomásukra jutott, hogy a templommal szemben levő korcsmáros muzsikáltat istentisztelet után. Nehogy tehát lekéssenek a mulatságról, eljöttek a templomba is, hogy onnét annál gyorsabban tánczba kerülhessenek.

Megtelik a kis korcsma minden zege-zuga. Nem győzi a korcsmáros az ivókat kiszolgálni. Jó termés volt, nem kell búsulni.

Az iskolásgyermek egy ideig kívülről néznek be a korcsma udvarára, de midőn hallják bent mulatozó szülőik hívogató s csalogató szavait:

— Gyere be, édes fiam, leányom; ne félj a tanítótól, itt vagyunk mi is. Nem parancsol most neked senki-fia, mi adunk kenyeret. Igyál egyet s menj tánczolni, mutasd meg, mit tudsz!

Bevonul a gyermeksereg, követi a többiek példáját.

Lassan-lassan esteledik; éjsötétség borul az egész falura, de a vigadozók kedve nem szűnik. Sőt inkább a tetőfokra hág.

A tánczban most már nemcsak a fiatalság, hanem a szülők is résztvesznek. Ezentul már nem törődnek a gyermekekkel. Nem veszik, vagy legalább is nem akarják észrevenni, hogy amíg ők jókedvvel mulatoznak, azalatt 14—15 éves leánygyermekök valamely alkalmas búvóhelyen enyeleg a legénynyel.

Mit törődnek ők ilyenkor a gyermekük becsületével?! 8—10 éves gyermekek filléres szivarkákat szívnak, az ismétlőiskolások szájában meg már rövid szivar ég.

— Tizenegy óra — kiáltja a korcsmáros. Elkövetkezett a záróra. A muzsikások leteszik ócska hangszereiket. Szedelődznek. Örege-apraja megindul hazafelé, hogy kipihenhessék fáradalmaikat.

Nem úgy a legénység. Ők még egyszer végigorditozzák a falut, dalolják a legtrágárabb nótákat, felzavarják éjjeli nyugalmukból a csendes pihenőket. Végre úgy éjjel után csend lesz a faluban.

*

Ime egy kis izlettető a falusi erkölcsökből.

Ugy-e, édes atyámfia, az ilyen mulatozás nem válik a falu becsületére. Pedig ez így van majdnem minden faluban. Így szokott a magyar nép mulatni. Csunya dolog. Másképp kell, édes magyarom, gondolkodni. És mondanék egy pár jó tanácsot, ha a füled mellett el nem eresztenéd.

Először is többet gondolj az Istennel! Ne a korcsma legyen az első, hanem az Isten háza. Adj hálát neki a tőle vett jókért! Nem mondom én, hogy ne vigadozzál, csak a tisztesség határát tul ne lépd! És azt csak magad is belátod, hogy csunya dolog, ha 14—15 éves leánygyermeked tiltott uton jár. S haragszol, ha leányod becsületét a falu szájára veszi. Őrizd őt, mint szemedfényét!

Azt hiszem, neked sem tetszenék, ha úgy éjjeltájban csendes alvásodból vad orditózás és kiabálás zavarna fel. Parancsolj legényfiadnak!

Az sem helyes dolog, hogy 15 évesnél kisebb gyermekeidnek megengeded a korcsmázást és szivarozást.

Majdnem minden vármegye szabályrendeletet hozott a 15 éven alóli gyermekeknek a korcsmázás és szivarozástól való eltiltására. Lásd, ha ilyenkor csendőr jön s ha bejelent a szolgabírósnál s neked fizetned kell, mennyire fog fájni. Szírod a törvényt, pedig te vagy a hibás.

Hányszor kér jó papod, tanítód arra, hogy az isteni és emberi törvényekkel ellenkezésbe ne jőjj. De te nem hallgatsz szavukra.

Nem-e szebb volna, ha vásár- és ünnepnapokon a gazdakörben összegyülnétek s ott hassznos és tanulságos dolgok elolvasásával tölténétek időtöket? A pénz is, de meg az egészség is megmaradna.

De te sajnárod azt az egy pár fillért, melyet a tagdíj gyanánt fizetned kellene. A korcsmában azonban csak az első liter bor drága. Az ifjuságnak is egyesülni kellene. Ugy ám, de ott nem lehetne kurjongatni, káromkodni, nem lehetne trágár nótákat dalolni, mert az ifjusági egyesület ilyen egyént nem tűrhet kebelében. Pedig, Istenem! mily sok szépet tanulhatna ott az ifjuság. De hát a mi ifjuságunk mindig inkább a rosszra, mint a jóra hajlik. Nem kell neki a fegyelem, ő szabadon akar mozogni s mily nehéz neki azután a katonai fegyelmet megszokni.

Egy kis jóakarattal mellett pedig mindezek a dolgok igen szépen mennének. Én tudom, öt-hat év múlva más képet mutatna a falu. Lennének benne Isten és embert becsülő tisztességes polgárok; műveltségi és gazdasági téren folyton előbbre haladna, példáját a többi községek is követnék, úgy hogy nem sok idő múlva az egész ország teljesen átalakulna. Bár úgy lenne! Adná a jó Isten! Nagy Péter.

A régi jó időkből.

(Folytatás és vége.)

Sohasem fogom elfelejteni azt a gyermek koromból való rémes jelenetet, midőn a szegény anya kezeit tördelve térdepelt, hangosan imádkozva gyermeke megmentéséért, közben szent fogadalmat téve, míg a szomszédasszonyok nagy buzgósággal dörzsölték az alélt

gyermeket s tettek vele, amit ilyen esetben tenni szoktak, mialatt az ég folyton zengett s mély sötétségbe borította a szobát, hol egyetlen gyertya fénye derengett. A többit eloltotta valami légvonlat, de a nagy rémületben ügyet sem vetettek rá.

Mire az orvos megérkezett, nemcsak az ég tisztult ki, de a gyermek is jobban lett. Hanem a hat szomszédasszony azért egész éjjel ott virrasztott, hogy az urnő rendelkezésére s vigaszára lehessenek.

Ime ilyen szépen hálálták meg ezek az egyszerű jó lelkek az irántuk s övéik iránt tanusított jótéteményeket!

Természetes azonban, hogy készségükért ők is szép jutalomban részesültek s az anya egyik szent fogadalma értelmében az áldozatkész apa saját költéségén építtette fel a falu szép templomát a régi rozoga kis alkotmány helyébe.

Végül nem hagyhatom említés nélkül azt a példás viszonyt, mely ezen urnő és cselédjei közt fennállott. Bezzeg nem volt ott szó „cselédkérdésről“, hacsak az nem, hogy a falu minden szegényebb sorsú leánya azon vetekedett, hogy bejuthasson az „udvarba“ kéziléánynak. (Arrafelé szolgálónak nevezik.) Hogyne! mikor köztudomású volt, hogy onnan mind férjhez mennek. Alig szolgáltak egy évet s már elvitték őket! Az volt a legfőbb minősítés a férjhezmenetelre, hogy ott szolgáltak légyen; afféle „háztartási főiskola“ számba ment, ahol megtanultak jól főzni s minden házi munkát rendesen végezni. Attól az urnőtől nyert jó bizonyítványt elég biztosítéknak tartották arra nézve, hogy a leányból tisztességes, jó háziasszony és feleség váljék. S ugy is volt; mert ez az urnő nem tartotta rangján alulinak személyesen utána nézni a háztartásának s minden jóra, hasznosra oktatni a cselédjeit. Azokat pedig, akik különösen jól viselték magukat s huzamosabb ideig ott szolgáltak, szép nászajándékkal jutalmazta meg. Emlékszem például egy igen ügyes és hűséges fiatal szakácsnőre, kit négy évi szolgálat után nőül vett egy fiatal falusi tanító.

Miután az asszonya szépen megajándékozta, még a lakodalmát is ő tartotta meg, melyre a falu egész ur rendje meg volt hívva. Mindnyájan meg is jelentek.

Nem az a tékozló, aki vagyoni helyzetéhez képest jót tesz, vagy társadalmi állásának megfelelően él — hogyha a jövedelemből futja: hanem az az önző, szűkkeblű, aki sajnálja a szegénytől a garast s megvonja háznépétől a szükségést, míg a saját kedvte léseire s fölösleges fényűzéseire eszeveszetten költ.

Ez urnő házában megfordult az egész megye színe-java; gyermekeinek kitűnő nevelést adott, a szegényekkel jót tett s mindamellet még nagy vagyont szerzett férjével együtt a már meglévőhöz — a helyes beosztással s számolni tudással.

Nagylelkű volt anélkül, hogy tékozló lett volna s takarékos anélkül, hogy fukar lett volna.

Nagy szívét méltón jellemzi, hogy koldus, kéregető sohsem távozott üres kézzel a portájáról. Erre nézve a Szentírának ama szavaira intette gyermekeit is, hogy:

„Azonkép zárulnak el előttetek egykoron a mennyország kapui, amint ti elzárjátok ajtókat a szegények előtt!“

Ábrányiné-Katona Clementin.

Szerkesztői üzenet.

G. D. M. Érkává. Köteményét legközelebről közöljük.

D. J. M. M.-Bölkény. Ünnepi számunkra besoroztuk.

I. J. Ielkész Kolozsvár. Az a „Papi lak“ ugy látszik nem volt eléggé bebiztosítva s azért romlott el — a vége. Légy jó és sürgestésd építő mesterét, mert restelkedünk a késedelmességért.

HIRDETÉSEK

felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyujt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **törlesztéses kölcsönöket 300 koronától** kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések ellenében **10–65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alap kamattal.** Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban rendszeren 2 hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitól 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyószámla hitelt nyujt betáblázásra és más birtosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat külföldi pénzetket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat, teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket bel- és külföldre.

Képviseli a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint betörés elleni, végre élet- és baleset elleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

= AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. =

Szerkesztik: **Tóthfalusi József** ref. lelkész és **Paál Gusztáv** ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetésekét is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egys. erű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legragyoobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 finom fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itatóspapír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

⇒ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE ⇒

MAROS-VÁSÁRHELY. SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorsajtóval,
két amerikai gyorsajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.